

i Ze sborových akcí

Út	15. 10.	19:00	ekumenická biblická hodina (P.Filipi)
Ne	20. 10.	9:30	bohoslužby s Večeří Páně a Děkujícím (Ester Čašková) Poté neděle s hostem (J.Sokol)
Út	22. 10.	14:30	setkání starších věkem
Čt	24. 10.	19:30	setkání střední generace nad Bibli: téma Pokušení (Ester Čašková)
Ne	27. 10.	9:30	bohoslužby (P.Klinecký)
Út	29. 10.	14:30	setkání starších věkem
Pá	1. 11.	19:30	Promítej i Ty- setkání s filmem Punkový syndrom – dokument o finské punkové kapele, jejíž hráči s mentálním hendikepem žijí svůj život naplno a v punkovém stylu.
Út	5. 11.	14:30	koncert nejen pro starší věkem (R. Kvapil - klavír)
Ne	10. 11.	9:30	bohoslužby, Ester Čašková. Po bohoslužbách promítání fotek z letních pobytů v Orlovech a Jáchymově
Po	11. 11.	19:00	schůzka hospodářské komise

Případné změny v programu po uzávěrce Hroznu lze najít na sborových webových stránkách <http://vinohrady.evangelnet.cz>, které jsou pravidelně aktualizovány.

Originál bible kralické z roku 1613

Obsah

Bůh si může pro své záměry použít kohokoli	2
První setkání vinohradské mládeže po prázdninách	5
Zamyšlení nad stárnutím I.	6
Bible kralická – 1613–2013	6
Festival míru v Berouně	9
Dny důvěry v Praze: listopad 2013	10
Noc kostelů – afterparty	11

Bůh si může pro své záměry použít kohokoli

Kázání Marty Čapkové na Vinohradech 11. 8. 2013

Když se ubírali cestou, řekl mu kdosi: „Budu tě následovat, kamkoli půjdeš.“ Ale Ježíš mu odpověděl: „Lišky mají doupat a ptáci hnízda, ale Syn člověka nemá, kam by hlavu složil.“ Jinému řekl: „Následuj mne!“ On odpověděl: „Dovol mi Pane, abych šel napřed pochovat svého otce.“ Řekl mu: „Nech mrtvé, ať pochovávají své mrtvé. Ale ty jdi a všude zvěstuj království Boží.“ A jiný mu řekl: „Budu tě následovat, Pane. Ale napřed mi dovol, abych se rozloučil se svou rodinou.“ Ježíš mu řekl: „Kdo položí ruku na pluh a ohlíží se zpět, není způsobilý? pro království Boží.“ Luk 9:57–62

Milé sestry, milí bratři.

Slyšeli jsme dva texty, které mají společného jmenovatele – Boží povolávání ke službě. Pojďme se dnes nad tímto tématem trochu zamyslet.

O tom, že si Bůh někoho „povolal“, čteme v Bibli často. Co to ale znamená? Koho si Bůh povolává a k čemu? Může se stát, že by si povolal i mě? Jestli ano, jak to poznám? A jak mám na něco takového reagovat? Když přeslechnu nebo odmítnu, bude to pro mě velký průšvih? A co jestli na takový úkol nestačím? To nejspíš budou otázky, které člověka při takovém zamýšlení napadnou.

Co se tedy rozumí tím, že si Bůh někoho povolává? Znamená to vytáhnutí jednotlivého člověka z davu a pověření ho konkrétním úkolem. Jeho oddělení od ostatních, vyčlenění pro určitou práci. Hebrejské sloveso karaa, nabízí svým významem širší porozumění souvislostem. Znamená „zavolat“, přesněji „zavolat ně-

koho jménem“, používá se i ve smyslu „pojmenovat“, např. v příběhu o stvoření světa, kdy člověk dává jména zvířatům. Jméno má ve starověkém myšlení zvláštní význam, je jakýmsi symbolem svého nositele, klíčem k němu. Kdo vládne jménem, drží klíč, má nad dotyčným moc a ten musí na zavolání přijít a poslechnout. Proto staří Židé, na rozdíl od svých sousedů, neznali jméno svého Boha – aby je nesvádělo používat ho při magických praktikách, které byly u okolních národů běžně rozšířené. Tenhle Bůh je jiný, nejde ho ovládnout, nepřiběhne na zavolání. S pozůstatky tohoto uvažování se můžeme setkat i v pohádkách, třeba v té od bratří Grimmů o Rampelníkovi, kde je zlý skřet přemožen odhalením jeho jména.

Co z toho vyplývá pro nás? Dvě věci: že nás Bůh zná jménem. Že tedy nejsme jen anonymní částí davu, ale jsme konkrétní jedinci. Že máme s Bohem osobní vztah. Že se v davu neschováme, ale jednáme vždy na vlastní triko a stejně tak budeme jednou i skládat účty. A druhá věc – že Bůh je naším pánem. Vládne nad naším jménem, může nás kdykoli zavolat a my nedokážeme neposlechnout.

Jak to vypadá, když si Bůh někoho povolává? Vycházejme z toho, co nám o tom říká Písmo. Tam se to různými historkami o povolávání jen hemží. Některé jsou obecnější – Bůh povolal toho a toho za tím a tím účelem – jiné to popisují konkrétněji. Často zaznívá formulace „a stalo se slovo Hospodinovo k...“, někde vystupuje Boží posel, jako v našem příběhu

Noc kostelů – afterparty

Společně s Petrem Kubánkem jsme se zúčastnili sejití po Noci kostelů, které bylo původně naplánováno na červen, ale kvůli povodním bylo odloženo. Náhradní zářijové datum již nepřilákalo tolik organizátorů z jednotlivých farností a sborů, jako by tomu asi bylo bezprostředně po konání Noci kostelů, kdy dojmy byly ještě zcela čerstvé.

Akce se konala v krásných prostorách Pražského arcibiskupství a pozdravit přítomné přišel také arcibiskup Dominik Duka – v jeho řeči vedle zamýšlení nad významem Noci kostelů a poděkování všem, kdo se podíleli na její přípravě, zazněly asi spíše mimoděk i tóny mírně se vymezující vůči protestantským církvím, což nekatolickým uším neznělo vždy příjemně. Na druhé straně byl něko-

likrát zdůrazněn ekumenický rozměr celé akce, který je v Praze natolik silný, že to dle vyjádření organizátorů nemá obdobu v jiných diecézích. Jak řekl hlavní pražský koordinátor akce, katolický farář Miloš Szabo – v mnohém se lišíme a asi nemá smysl se násilně sjednocovat, ale jsou věci, kde se sjednotit velmi dobře můžeme. Jednou z nich je právě Noc kostelů.

Příležitost byla i k neformálním hovorbům a vzájemnému seznamování, k tomu všemu se podávalo hojné občerstvení a nechybělo ani velmi dobré víno, byť nebylo mešní. Na ochutnávku mešního vína lze ale prý přijít do některého katolického kostela při příští Noci kostelů.

jaš

Dny důvěry v Praze: listopad 2013

Dny důvěry, ekumenické setkání mladých organizované ve spolupráci s komunitou Taizé, se už v České republice staly tradicí. Tato tradice byla zahájena v roce 2007 setkáním ve Zlíně, v roce 2009 se Dny důvěry konaly v Brně a o dva roky později v Olomouci. Letos jsou mladí lidé ve věku 17–35 let zváni do Prahy, kde se Dny důvěry uskuteční **15.–17. listopadu** v chrámu Nejsv. srdce Páně na Vinohradech.

Od pátku do neděle se účastníci zapojí do společných modliteb s meditativními zpěvy, nasloucháním Božímu slovu a modlitbou v tichu. Na programu budou biblické úvody, sdílení ve skupinkách, semináře a společné jídlo, stejně jako v Taizé. Francouzská vesnička Taizé, je domovem mezinárodní ekumenické komunity, kterou založil v roce 1940 bratr Roger. Dnes tvoří komunitu více než sto bratří, katolíků i různých protestantských vyznání, z více než pětadvaceti různých národů. Od konce padesátých let dvacátého století mnoho tisíc mla-

dých lidí z různých zemí nachází cestu do Taizé, kde se podílejí na týdenních setkáních s modlitbami a rozjímáním. Mimo to bratři z Taizé organizují malá i velká setkání, která jsou součástí „pouti důvěry na zemi“. Také Dny důvěry v Praze se zúčastní bratři z Taizé. Účastníci budou ubytováni v rodinách pražských farností a sborů. Tímto bychom na Dny důvěry rádi pozvali všechny mladé lidi z celé ČR.

Důležitou součástí pouti důvěry je také zážitek přijetí a pohostinnosti. Přes svou jednoduchost mohou taková setkání zanechat hluboký dojem a právě gesto přijetí mladých poutníků hostitelskými rodinami bývá často nejsilnějším zážitkem celého setkání. Účastníci setkání se musí v případě zájmu zaregistrovat na internetové stránce www.dnyduvery.cz, kde najdete také bližší informace. Velice oceňujeme, pokud toto pozvání předáte i dalším lidem, které by setkání mohlo zajímat.

organizační tým Dnů důvěry

o Gedeonovi, někde mluví Bůh přímo. Z příběhů, kde mluví Bůh přímou řečí, si můžeme udělat obrázek o tom, jak taková situace probíhá. Bůh zavolá člověka jménem. Je pár klíčových míst Písma, kde Bůh opakuje jméno dvakrát, např. při povolání Mojžíše, Samuela, nebo když volá na Abrama na hoře Moria. Je to znak mimořádného významu daného textu. Bůh tedy volá člověka jménem a ten mu odpovídá „hineni“, tedy „hle, já“, nebo v ekumenickém překladu „tu jsem“. Pak následuje popis úkolu, který má dotyčný splnit. Připomíná to vojenský rozkaz, velitel při nástupu zavelí „vojín Novák“, ten odpoví „zde“, zsalutuje, vystoupí z řady, vyslechne rozkaz a odchází ho splnit.

Ale musí to být vždycky tak jednoznačné? Boží posel, slovo Hospodino... co to je, co si pod tím představit? Navíc když se tyto pojmy požívají záměnně – chvíli je v Mojžíšově příběhu Božím poslem hořící keř, chvíli na to z keře mluví Bůh... Háček je v tom, že Starý Zákon ještě vůbec nezná angeologii, nauku o andělech. Ta se poprvé začíná objevovat až v jeho nejmladších knihách – u některých proroků, především u Daniela. Hebrejský termín malach – posel – překládá řečtina slovem *angellos*, z kterého vznikl i český „anděl“. Posel ve SZ znamenal prostě jen „posel“, ten, kdo nese nějakou zprávu. Takovým poslem mohl být tedy kdokoli, nebo i cokoli – jak bylo řečeno před chvílí, třeba hořící keř. Až později, pod řeckým vlivem, začaly být tyto biblické postavy interpretovány jako „andělé“ v tom smyslu, jak to známe dnes. V NZ už byl výraz Boží posel chápán takto posunutě, ač v té době existovaly i skupiny, např. saduceové, které veškerou nauku o andělech odmítaly a dr-

žely se původního významu slova. Takže kdo je v SZ Božím poslem, kdo všechno nám může tlumočit Boží vůli? Obvykle je to nějaká postava, muž, člověk. Někde se používá i termín „duch Boží“. Možná člověk, obdařený Božím duchem? Nebo nějaká nadpřirozená bytost? Někde je to věc, která dává člověku znamení. Někde je obraz možno interpretovat jako vidění ve snu – např. Jákobův žebřík, nebo třeba povolání Samuela, kde ho neznámý hlas opakovaně probouzí ze spánku.

Závěr pro nás? Bůh k nám může promlouvat nejrůznějšími způsoby. Může nás oslovovat přímo nebo prostřednictvím svých poslů, třeba lidí, obdařených jeho duchem, prostřednictvím různých znamení nebo vizemi ve snech či při kontemplaci. Jeho oslovení může být velmi intenzivní, ale někdy, jako Samuel, nemusíme hned pochopit, oč se jedná. Jak poznal Eliáš na Chorébu, Bůh není ve větru, bouří ani v zemětřesení, ale „Boží hlas je jemný a tichý“. Proto chceme-li Božím hlasu porozumět, je třeba se ztišit.

Koho si Bůh povolává? Dalo by se očekávat, že k mimořádným činům si Bůh bude povolávat mimořádné lidi, takové typy, jako byl třeba silák Samson. Ovšem opak je pravdou. Podíváme-li se do Písma, je to spíš přehlídka nejrůznějších outsiderů. I v Gedeonově případě si Bůh vybral toho „nejnepatrnějšího z kmene Manases“, ale podobně na tom byl třeba David, a ti, které si Bůh povolával prostřednictvím Ježíše, byli mnohdy lidé už vysloveně z okraje společnosti. Možná je to pro větší slávu Božího jména, aby si „vyvolený“ nemohl připisovat na své konto úspěch, který ve skutečnosti patří tomu, kdo řídil jeho kroky, Bohu. Nežijme tedy v omylu, že konkrétně já

jsm pro něco takového nepoužitelný – Bůh si může pro své záměry použít kohokoli. Každého jednoho z nás.

Jak na takové Boží povolání reagovat? Ježíš je ve svých slovech příkrý. „Nech mrtvé, ať pochovávají své mrtvé“, „kdo položí ruku na pluh a ohlíží se zpět, není způsobilý pro království Boží“. Říká tím: „jdi hned, nerozmýšlej se, neohlížej se. Všechno, co držíš v rukou, pusť a s prázdnýma rukama vyraz na cestu. Jedině tak jsi Pánu co platný, jsi-li schopný ho bez váhání následovat. Nečeká tě při tom nic moc dobrého, budeš cizincem, bezdomovcem vyrvaným z kořenů. Ale tvou odměnou je Boží království, pro ně je potřeba vzdát se všeho, zapřít sám sebe. Ty, kdo to nedokážeš, kdo váháš, otálíš, necháváš se spoutat tradicemi, starostmi o majetek, vztahy, povinnostmi nebo strachem, nejsi Božího království hoden“.

Tak. Kdo zaváhá, končí. Tvrdé. Ale podívejme se do našeho prvního textu, na Gedeona. Ten nemůže uvěřit vlastním uším. „Kdo? Já?! To snad ne. Nevěřím, dokaž to.“ A Bůh je trpělivý a vychází mu vstříc. Jednou, podruhé, potřetí. Žádné lámání hole, žádný hněv, ale shovívavost. „Opravdu ty, neměj strach, dokážeš to, povedu tě.“ Podobných příkladů zdráhání bychom mohli najít víc, třeba Mojžíš, Jeremjáš, Eliáš a další. A co teprve Jonáš, ten se svému úkolu dokonce

aktivně vzepřel a dal se na útěk. A ne-přišel žádný blesk z nebe, který by ho srazil, Bůh trpělivě čekal, nechal ho jít pěkně z kopce až na dno, kde mu to teprve všechno došlo. A pak mu podal ruku a vytáhl ho zpátky na cestu.

Pojďme si ještě znovu zopakovat, co jsme zjistili: Boží povolání je osobní Boží vyzvání konkrétního člověka ke splnění konkrétního úkolu. Bůh si může povolat kohokoli, tedy klidně mne, tebe. Může k tobě promluvit přímo nebo prostřednictvím nejrůznějších posílů. Abys rozuměl jeho slovům, potřebuješ se ztišit a pozorně naslouchat. Rozhodně se ale umí postarat, abys ho nakonec nepřeslechl. Je třeba ihned poslechnout a jít. Chybovat je ale lidské, pokud budeš pochybovat, přešlapovat, váhat, nebo dokonce utíkat, ještě není všechno ztraceno, vrátíš-li se na správnou cestu, bude ti odpuštěno.

A strach, že je úkol nad mé síly? Apoštol Pavel v 1. listu do Korintu píše: „Nepotkala vás zkouška nad lidské síly. Bůh je věrný: nedopustí, abyste byli podrobeni zkoušce, kterou byste nemohli vydržet, nýbrž se zkouškou vám připraví i vý?chodisko a dá vám sílu, abyste mohli obstát.“

Tak tedy poručme svůj strach a starosti Pánu Bohu a až si nás povolá, vydejme se bez obav ho následovat.

Z přímlyvných modliteb, které zazněly v našem sboru

Ježíši Kriste, prosíme tě, aby v naší zemi vládla spravedlnost a pravda, i když se nám to někdy nezdá možné, prosíme, abys učinil zjevnou lež a nepoctivost a aby nebyla vysmívána čestnost. Prosíme

za náš národ, ve kterém tvoje jméno není chováno ve velké úctě: prosíme, kéž mnozí lidé najdou k tobě cestu, kéž mnohé oslovíš tak, jak ty to umíš a kéž si k tomu použiješ i nás.

Festival míru v Berouně

koncert skupiny Mišpacha

Milovaní, jestliže Bůh takto miloval nás, musíme i my milovat jedni druhé. Boha nikdy nikdo neviděl. Když ale milujeme jedni druhé, Bůh v nás přebývá a jeho láska v nás došla naplnění. Jak můžeme vědět, že zůstáváme v něm a on v nás? Podle toho, že nám dal díl svého Ducha. 1.Jan. 11–13

Každý, kdo jsme se z Boha narodili, máme kousek jeho Ducha. To nás spojuje. Ale každý jsme jiný a Bůh to respektuje, myslím, že z toho má radost. Vždyť všichni dohromady teprve skládáme úžasnou mozaiku k podobě našeho Boha. Myšlení lidské není jako myšlení Boží. Ale moje myšlení ani není jako myšlení mého bratra. Tak v ostatních lidech poznáváme svého Otce. A o tomhle pro mne byla neděle 22.9. v Berouně. Sešli jsme se k příležitosti židovského svátku Sukot. Svátku, při kterém

se sedm dní chválí Hospodin, a jeho lid by v tyto dny měl žít ve stanech, jako připomínka spoléhání na Hospodina při vyvedení z Egypta. V Berouně jsme se sešli Židé, evangelíci, Romové, filiové, jistě i nevěřící. Uctili jsme Hospodina společnou bohoslužbou, při které se nedalo usnout, neboť byla pestrá myšlenkově, jazykově a všichni jsme měli možnost nějaké spoluúčasti. Na poměrně malé ploše berounského sborového domu CČE a jeho zahrady probíhal neuvěřitelně pestrý program. Tancovalo se, zpívalo, jedlo mnoho druhů jídel, proběhla divadelní představení, výstava, několik hudebních vystoupení, rozpravy učené i obyčejně přátelské. Tento svátek potěšil mnoho duší, jak bylo vidět na tvářích, věřím, že se radoval i náš Otec.

Mirka Slunečková

vali na vhodné parkoviště a poskytli vám i všechny potřebné informace. Samotné oslavy probíhaly v celé obci na několika různých místech, podle předem stanoveného časového harmonogramu. Nevýhodou bylo snad jen to, že se tak ve stejném čase konala nejrůznější shromáždění, koncerty a přednášky, ze kterých si bylo třeba vybírat.

Oslavy byly zahájeny v pátek 13.9. v 17:00 hodin tím, že místní Základní a mateřské školy bylo propůjčeno jméno Jana Blahoslava. Pak následovala vernisáž výstav v ZŠ s programem, koncert v kostele sv. Martina, autorská čtení mladých básníků tamtéž a další program v místní sokolovně.

Hlavním dnem oslav byla pak sobota 14.9. kdy byl program slavnostně zahájen již v 9:30 za účasti starosty ing. Emila Dračky a synodního seniora Mgr. Joela Rumla. Zahájení se konalo na místním fotbalovém hřišti pod širým nebem a bylo bohužel poznamenáno, stejně jako celý dopolední program, dost nepříznivým počasím. Foukal pronikavě studený vítr a přšelo. Zato odpoledne se již vyčasilo, vítr se kamsi ztratil, přestalo pršet a dokonce i svítlo – alespoň občas – sluníčko. Účast ale i tak byla mimořádná. Připravená parkoviště se postupně skoro plně zaplnila, lidé tam přijížděli doslova z celé republiky, byly tam autobusy i ze Slovenska.

Po slavnostním zahájení se po celý den na tomto hřišti konaly i další akce. Koncerty, přednášky, hlavní galaprogram Kralický klenot za účastní našich předních umělců, komponovaný pořad Kon-

zervatoře Evangelické akademie v Olomouci a Alfréda Strejčka, a nakonec i promítání polohraného historického dokumentu Pod ochranou Žerotínů.

Další akce se konaly v kostele sv. Martina, v Základní škole a v sálech Sokolovny. Není možné je vyjmenovat, celkem to bylo 30 různých akcí – přednášek, koncertů a komponovaných pořadů. Po celou dobu bylo také otevřeno a volně přístupné Muzeum Bible kralické s ukázkou tisků i dobových tiskařských strojů a nástrojů i zbytky trosek bývalé tvrže, která byla ve své době centrem všeho dění.

Oslavy byly zakončeny v neděli 15.9. Nejprve v 9:00 responsoriálním zpěvem na kralický biblický text s Milošem Rejchrtem a v 10:00 Ekumenickou bohoslužbou s kázáním biskupa Slezské evangelické církve Jana Waclavka. Celou bohoslužbu vedl synodní senior Joel Ruml a aktivně se na ní podíleli i další zástupci církví – Apoštolské církve, Bratrské jednoty baptistů, Církve bratrské, Církve československé husitské, Evangelické církve metodistické, Českobratrské církve evangelické, Katolické církve, Pravoslavné církve a Starokatolické církve.

Celé oslavy pořádaly Českobratrská církev evangelická, Slezská evangelická církev augsburského vyznání, Obec Kralice nad Oslavou, České studny a Moravské zemské muzeum. Já sám jsem se této akce zúčastnil jenom v sobotu a to díky benešovskému sboru, který vypravil z Prahy autobus a volná místa nabídl i našemu sboru a sboru v Soběhrdech.

Petr Kubánek

Prosíme tě za všelijak zkoušené a trpící lidi ve světě i u nás: za těžce nemocné, postižené, za ty, kdo se trápí nemocí či postižením nebo odchodem někoho blízkého. Prosíme za ty, kdo ztratili domov nebo majetek. Prosíme za ty, kdo mají na sobě naloženo k neunesení: prosíme, provázej je a posiluj.

Prosíme za náš sbor, za to, aby i v něm k tobě nacházeli cestu noví lidé. Prosíme za naše děti a mladé lidi, kež se ti neztrácejí. Prosíme za všechny, kdo ve sboru pracují: za sestru farářku, za staršovstvo i všechny, kdo se jakkoliv podílejí na sborových aktivitách. Prosíme, pomoz nám rozeznávat, co je opravdu důležité.

První setkání vinohradské mládeže po prázdninách

V pondělí 16. září 2013 v 18 hodin se nás sešlo 6, založili jsme facebookovou stránku „vinohradská mládež“ a u čaje a brambůrků jsme si povídali o tom, co je úspěch.

V čem je úspěch křesťanova života?

Může být někdy neúspěch pomocí, a ne ztrátou? Co třeba marnotratný syn? V jakém smyslu mu pomohl neúspěch?

Může vzdělání pomoci k úspěchu?

Co brání v dosažení úspěchu? Může se stát zábava nepřítelem úspěchu?

Ježíš negratuluje úspěšným podnikatelům ani pobožným členům církve, ale říká, na jaké lidi Bůh s láskou a rád pohlíží (Mat 5,3–11): Na ty, kteří nemají velkou naději (v.3–6), na ty, kteří se snaží žít správně a být tu pro druhé (v.7–10), a s láskou pohlíží i na své učedníky, kterým jsou určeny verše 11–12 o pronásledování kvůli víře.

Mládež interpretovala blahoslavenství takto:

Blahoslavení skromní

Blahoslavení věrní–trpěliví–vytrvalí

Blahoslavení laskaví

Blahoslavení pravdomluvní

Blahoslavení čestní

Blahoslavení trpící, smutní

Blahoslavení handicapovaní

Blahoslavení odpouštějící

Blahoslavení pomáhající

Blahoslavení důvěřiví

Blahoslavení smířliví.

Najdete se mezi nimi?

Modlitba:

Děkujeme za nové příležitosti.

Děkujeme za nové lidi, které poznáváme.

Za to, že se můžeme učit nové věci.

Děkujeme za svět kolem nás.

Také máme trochu strach, jak všechno zvládneme. Nové úkoly znamenají novou zodpovědnost.

Prosíme, Pane, buď s námi. Veď nás k dobrým rozhodnutím, odpouštěj a povzbuzuj, když uděláme ta špatná.

Prosíme za ty, které máme rádi.

Prosíme za lidi nešťastné, nespokojené, smutné. Prosíme za nemocné.

Prosíme za rodiče a sourozence. A za tvou církev. Amen

Zamyšlení nad stárnutím I.

Prísloví 10,27a: „Bázeň před Hospodinem přidává dnů...“

Zeptali jsme se jednoho stoletého muže, jaké jsou výhody takového vysokého věku. Usmál se: „Soutěží pak s vámi velmi málo stoletých...“

Díky lékařské vědě se dožíváme osmdesáti i více let. Ale delší věk znamená, že se musíme vyrovnat s příznaky stáří. Naše civilizace je zaměřena na mládí, zdraví a krásu. Stáří se jeví jako nežádoucí, ba odpudivé. Jenže tady Pán Bůh s lidmi nesouhlasí! Před Bohem je stáří odměnou za dobře prožitý život, je to nezasloužená výsada, důvod k oslavě a představuje moudrost, z níž mají následující generace mnohý užitek. Zamysleme se tedy nad stáráním. Všimněte si, co nám Bible říká o Božím pohledu na stáří.

Bible kralická – 1613–2013

Kralice nad Oslavou 13. – 15.9.2013

O bibli

V české historii a v české literatuře vůbec bychom jen těžko hledali nějakou jinou knihu, která by pro nás měla větší význam než Bible kralická. Bible kralická náleží nejen k vrcholům tiskařského umění v našich zemích, ale především kvalitou svého projevu k pokladům českého jazyka, který přispěl k jeho uchování a rozvíjení v pozdějších dobách protireformace a exilu.

Paradoxem je, že tak významné dílo

Prísloví 9,11: „Neboť skrze mne se rozhojní tvé dny, přibude ti let života.“

Navzdory různým nemocem a bolestem je stáří požehnáním. Říkáte si: kdo se o mne postará, až zestárnu? Nestarejte se! Pán Bůh bude při vás. (Izajáš 46,4: „Já sám až do vašeho stáří, až do šedin vás budu nosit. Já jsem vás učinil a já vás ponesu.“) To je nejspolehlivější životní pojistka!

Existuje však také nějaký důkaz? Ano, zeptejte se žalmisty: „Od své mladosti, a jsem už starý, jsem neviděl, že by byl opuštěn spravedlivý, nebo že by jeho potomci zebrale o chléb.“

Pokračování v dalším čísle

Z Anglického křesťanského rozhlasu – květen 2011, přeložila *Dagmar Bružová*

již od počátku nemělo nijak snadné podmínky. A to ani v době svého vzniku, t.j. na konci 16. století, ani po dobu několika staletí po svém vzniku, v době násilné rekatolizace českých zemí. Samotný překlad nevznikal hned v Kralicích, ale v neďalekých Ivančicích. Bratři kladli od počátku své činnosti velký důraz na literární činnost svých členů a proto velmi záhy ocenili význam knihtisku. Jejich tisky vynikají vysokou typografickou úrovní. Protože Jednota bratrská byla zakázaným

náboženským uskupením, také jejich tiskárna působila tajně. Z důvodu utajení se ve vydaných knihách nepoužívalo označení místa tisku, jen krycí označení in sula hortensi pro své umístění v zahradách. Tajná bratrská tiskárna byla nejprve (od r. 1503) v Litomyšli, od roku 1518 v Mladé Boleslavi. Ve druhé polovině století (od r. 1562) pak v Ivančicích u Brna a od roku 1578 na tvrzi v Kralicích pod patronátem Jana ze Žerotína, který sídlil v blízké Náměšti.

Již v sedmdesátých letech 16. století se tiskárna, která tehdy působila právě v Ivančicích, připravovala na vydání velkého díla Jednoty bratrské – překladu Starého zákona z hebrejštiny a řečtiny. Působistiště této tiskárny se však stávalo veřejným tajemstvím a spolehlivost úkrytu přestala být dostatečná. Tiskárna byla proto přestěhována na vhodnější a bezpečnější místo, kterým byl kralický zámeček.

Vlastní práce na tisku kralické Šestidílkou vedl tiskař Zachariáš Solín Slavkovský. Vydání prvních tří dílů (1579, 1580 a 1582) řídil Izaiáš Cibulka a na jejich grafické výzdobě se pravděpodobně podílel Martin Dadán, autor grafické výzdoby v kralickém kostele sv. Martina z roku 1580. Smrtí Izaiáše Cibulky v roce 1582 byla práce přerušena na celých pět let. Teprve roku 1587 se objevují Zachariáši Solínovi po boku noví spolupracovníci. Zvláště mladý Václav Elam, kreslíř a řezbář, vtiskl dalším tiskům osobitým stylem svou pečeť. Typograficky mimořádně hodnotná Jednodílka z roku 1596, následující po vydání dalších dílů Šestidílkou (1587, 1588 a Nový zákon 1596), je již zcela jeho grafickým dílem a je rovněž posledním tiskem Zachariáše Solína, který

téhož roku umírá.

Kralická redakce Biblí české je mistrovským dílem po stránce jazykové i překladatelské a dodnes je považována za vrcholné dílo soudobého knihtisku. Lze ji srovnávat i s jinými biblickými texty, včetně překladu Lutherova. Právě jeho překlad bible do němčiny ovlivnil reformované církve v názoru, pořizovat národní překlady biblických textů z hebrejštiny a řečtiny. Z představitelů Jednoty bratrské pak především biskup Jan Blahoslav svým překladem Nového zákona podnítil své stoupence k následování. Katolická strana se tradici Bible kralické pokusila nahradit vydáním tzv. Bible Svatováclavské. Po celé 17. a 18. století však Bible kralická představovala pro Čechy bez rozdílu vyznání vzor jejich jazyka a hluboce ovlivnila náboženský i literární život našich buditelů, kdy pomohla tříbit a eliminovat mnohdy i dobře míněné umělé zásahy, které by však českému jazyku nijak neprospěly. Velkého ohlasu dosáhla Bible kralická i v zahraničí, nejen na Slovensku, ale také v německých zemích, kde na její tradici navázala tzv. Bible hallská, tištěná v Halle u Magdeburku.

V roce 1613 byly práce na překladu i tisku celé Bible dokončeny, a Bible tak mohla být vydána jako kompletní dílo. Toto významné výročí vzpomněly především církve v Čechách oslavami, které se uskutečnily ve dnech 13. – 15.9. v místě, podle kterého byla tato Bible pojmenována – v Kralicích nad Oslavou.

Oslavy výročí v Kralicích

Musím uznat, že celá obec se na tuto oslavu velmi dobře připravila. Již po příjezdu do Kralic zde bylo velké množství pořadatelů, kteří vás navigo-